

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ Pontificum Romanorum

Ex Antiquis Monumentis Collectæ

Sandini, Antonio

Bambergæ, 1753

CCXVI. Alexander VI. Anno Christi 1492. Federici III. Imperatoris 53.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65477)

CCXVI.

ALEXANDER VI.

ANNO CHRISTI 1492.

FEDERICI III. IMPERATO-
RIS 53.

ALEXANDER VI. Hispanus Va-
lentiæ natus, *Callisti III.* ex so-
rore nepos, *Rodericus Lenxolius* antea Rayn. an.
dictus, III. Idus Augusti anno 1492. 1492.
ad summum Sacerdotium deligitur, §. 24. 26.
(1) Eo inito, constitutis, qui car- 29. Spond
ceribus detentos quotidie inviserent, §. 21.
& audirent querelas in *Urbe*, sicariorum
licentiam coërcuit: statisque diebus
per se unicuique jus reddens effecit,
ut eum summi severum Pontificem
crederent, infimi satis comem. Cer- Rayn. an.
tior factus à *Ferdinando V. Catholico* 1493.
de novi Orbis inventione, ei enixè §. 18. 22
petenti adjudicavit insulas detectas Spond.
ac regiones omnes in posterum de- §. 8. 10.
tegendas, initio facto à *Circulo Me-
ridiano*, qui centum leucarum inter-
vallo ab *Azoribus* & *Hesperidum* in-
sulis in Occasum & Meridiem dista-
ret. Hinc ortum dissidium inter eun-
dem *Ferdinandum V.* & *Joannem*
Regem Lusitanorum, quod hic con-
ten-

Kkk 5

ten-

tenderet, ignoti Orbis peruestigationem universam pertinere ad se concessione Romanorum Pontificum, ac nominatim Eugenii IV. ille verò causam suam tueretur, ducto à Septemtrionibus ad Australem Polum circulo, qui à præcedenti declinaret, atque ultra Hesperidum insulas ad tercentesimam septuagesimam leucam pertingeret, totum terrarum Orbem ex æquo bifariam secuit. Quæ pars ad Orientem solem erat, hanc Joannes, factâ sibi ob juris antiquitatem optione, desumpsit, quæ ad Occidentem, Ferdinando relicta est. Post hæc Ferdinando II. Regi Neapolitano permisit, ut matrimonium contraheret cum sorore Patris sui, aliis admirantibus quid ita fieri licuerit, aliis per ignorantiam licere potuisse negantibus. (2) Idem anno 1500. *Jubilæum* celebravit, instituitque morem à Callisto III. inductum, ut meridie Campanæ pulsarentur, quarum sonitu excitati Fideles per Dominicam precationem, & salutationem Angelicam propitiarent Divinum Numen pugnantis adversus Turcas. (3) Idemque in-

Spond.
an. 1495.
§. 2.

Rayn. an.
1500.
§. I. 4.
Spond.
§. I.
Rayn. an.
1501. §.
36.

hibuit

buit Librariis anathema, si quid typis mandarent haud impetratâ ab Episcopis licentiâ, qui eam non largirentur, nisi antè perpensum & exploratum haberent, nihil in Operibus edendis *Orthodoxæ fidei contrarium, impium, & scandalosum* contineri. (4) Tres & quadraginta Cardinales creavit & in his duodeviginti Hispanos. De ejus interitu duplex memoria prodita est. Quidam opinantur mortuum hausto per ministri imprudentiam veneno, quod Cæsar Borgia nothus ejus in alios comparaverat; multi ajunt defecisse jactatum feбри ad septimum diem. Defecit autem XV. Kal. Septembr. anno 1503. ætatis circiter altero & septuagesimo, Pontificatus *undesimo, & die octavo.* (5)

Rayn. an.
1503. §.
10. 11.
Spond.
§. 5.

ANNOTATIONES.

(1) Joannes Mariana De rebus Hispaniæ lib. 26. cap. 2. *Natus est in Hispaniæ Urbe Valentia: pater Gothifredus Lenzolius, mater Isabella Borgia.*

Spondanus ad annum 1492. §. 21. *Fuit is Rodericus è Lenzolia familia Valentia in Hispania nobili & clara ortus, patre Iofredo*

Iofredo, sive Gothofredo, matre Isabella Callisti Papæ III. sorore: cuius cognomen Borgiæ, quo unâ cum gentilitiis insignibus ab avunculo donatus fuerat, avito relicto, usque ad obitum retinuit. Sic enim plerique: cum nihilominus ex Surio intelligi videatur, hunc Iofredum non fuisse è familia Lenzolia, sed Borgiaque ac conjugem Isabellam.

(2) Vetitum id quidem *Levitici* lege cap. XVIII. 12. Sed ea lex judicialis erat, non naturalis: alioquin prohibitum fuisset etiam matrimonium Patruï seu avunculi cum nepte, cum inter se conjungantur cognationis gradu eodem, ac nepos cum Amita, quod tamen in *Levitico* non prohibetur.

(3) Vide annotat. 2. ad Callistum III.

(4) Exstat Alexandri VI. decretum apud Raynaldum ad an. 1501. §. 36.

(5) Natalis Alexander lib. 7. Theol. Dogmat. & Moral. de Sacr. Euch. art. 3. prop. 4. regula 3. *Æque incertum est, quod ex vagis rumoribus refert Bartholomæus Fumus in Summa, Alexandrum VI. voluisse dispensare, quibusdam peccatis, ut sine vino conficeretur Eucharistia in locis, ubi non potest vinum haberi; & fuisse declaratum quod non poterat: quia in his, quæ sunt essentialia Sacramenti, Summus Pontifex dispensare non potest. Utriusque autem speciei, scilicet pan-*

panis & vini consecratio est essentialis Eucharistiæ. Unde nec propter defectum alterius est unum tantum sine altero consecrandum, quia non esset perfectum Sacramentum, inquit S. Thomas 3. p. quæst. 74. art. 1. ad 2. quidquid in contrarium scripserint Gabriel Biel Lect. 84. in Canonem Missæ, & Joannes Major in 4. Sentent. Dist. 13. quæst. 3. necessarium non esse jure Divino, sed Ecclesiastico tantum, ut species utraque pariter consecretur. Quod quidem inaniter probant ex Cap. Comperimus Dist. 2. De Consecratione, cum Gelasius I. de Sacerdotibus ibi dicat: Aut integra Sacramenta percipiant, aut ab integris arceantur: quia divisio unius ejusdemque Mysterii sine grandi sacrilegio non potest provenire.

CCXVII.

PIUS III.

ANNO CHRISTI 1503.

MAXIMILIANI REGIS 10.

Pontifex in locum Alexandri VI.
anno 1501. X. Kal. Octobr. lectus
est *Franciscus Tudeschinus Piccolomineus*
Car-